

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
 mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
 a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
 și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
 Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
 Manuscrise nu se înapoiază.

Sibiu, 21 Iulie st. v.

„Armata maghiară independentă“. Eată parola cea mai nouă în gura șovinismului maghiar.

Și se vede că de parola aceasta se ține șovinismul cu toată serioșitatea lui posibilă.

Stânga extremă, sub firma lui Ignățiu Hély, a emis în formă de articol de ziare un fel de apel. În apelul acesta se precizează oare-cum cuprinsul parolei sau cum am zice pretensiunile, care sînt de a fi înțelese ca cuprinse în parola cea mai nouă a șoviniștilor maghiari.

După-cum au putut vedea cetitorii nostri, partidul liberal deși mai sfiit, dovind chiar oare-care perplexitate, dar tot a aflat și el un mod de a-și vîrta focul dela inimă, astfel ca să nu rămână de tot înapoia celor din stînga extremă.

„Vasmegeyi Lapok“ își permit a eși din sfială și a simula o grozavă rezoluțiune. Mai mult. Fraseologia guvernamentalului din „Castelul de fer“ trece departe preste marginile rezoluțiunii și întră în domeniul insolentei, când își permit să scrie, că „Ungaria a creat din *cadavrul* Austriei o putere mare.“ Dar' se nu ne spăriem. Concluziunea guvernamentalului teribil în cuvinte, tradează voința guvernului, care s'ar vedea că tot nu e așa de rea după-cum 'i-a eșit vestea.

Este o practică veche a guvernului actual de a licita în anumite situațiuni cu termeni drastici totdeauna cu ceva mai presus preste stînga extremă, pentru-ca aceasta să nu poată apărea mai liberală decât dinsul. Scim din experiență, că zelul guvernului în executarea tacticei acesteia a mers uneori așa departe, încât dacă a fost vorba de interese de ale naționalităților nemaghiare, a jertfit chiar și lucruri de mare preț de exemplu, instrucțiunea elementară și secundară. Dacă nu era vorba de o licitațiune a stîngei extreme și preste tot a opozițiunii maghiare, era cu neputință, ca guvernul să producă legi ca cea dela 1879 și 1882, una care regulează instrucțiunea limbii maghiare

în scoalele elementare și alta instrucțiunea limbii maghiare în scoalele medii.

Cu toate aceste, guvernul de astădată, prelîngă toată bombasticitatea insolentă a oficiului său din „Castelul de fer“, o sucește din vreme. A aflat cu cale a fi pentru acum *fortiter* în *modo* și *suaviter* în *re*. Căci el, după-ce n'a ales terminii vorbind de Austria, nu cere armată maghiară independentă, ci se mulțumesc a trage la dare de seamă pe ministrul de război dela Viena, dacă cumva în armata comună ar locui ura în contra Ungariei.

Manevra nu e rea. Ce e mai ușor, decât a răspunde ministrul de război, că în armata comună nu există ură în contra Ungariei, precum nici nu există, și satisfacțiunea cerută de „Vasmegeyi Lapok“ este dată.

Vorba este, dacă va fi cu putință, ca situațiunea creată de pretensiunea cea nouă a șovinismului, să fie cu o astfel de satisfacțiune salvată?

În momentul când scriem șirurile aceste ne lipsesc încă scirile despre rezultatele așa numitelor „întruniri populare“ ținute ieri în Budapesta. Prin urmare nu scim nici cum se va fi luat ulterioara rezoluțiune, proiectată și discutată cu săptămîni înainte.

Nu ne îndoiim însă, că întrunirea va fi avut loc. Și atîta este deajuns deocamdată. Căci ce va să zică o astfel de întrunire, dacă nu a pune în mișcare din susul capitalei ungurești o cestiune, despre care astăzi nu putem ști, unde, cum și cu ce rezultate, are să se oprească.

Se vor continua astfel de întruniri și în alte localități ale Ungariei? Va lipsi în capitală și în provincie, tactul, precum a lipsit și până acum, și o mână de șoviniști maghiari vor lua rezoluțiuni în numele populațiunii întregi din Ungaria „dela Carpați până la Adria“?

Eată întrebări, ale căror răspunsuri încă sînt, trebuie să fie de natura cea mai serioasă și înșufătoare de îngrijiri. Pen-

tru-că nu încapă îndoială, că are să se producă un resentiment general în sinul majorității nemaghiare contra șovinismului maghiar, dela „Carpați până la Adria“.

Dar' armata?

Ea suferă, fiindcă 'i-se ordonă să suferă și să tacă. Însă nu trebuie șoviniștii să peardă din vedere, că acei ce își impun cea mai mare rezoluțiune pentru de a corespunde misiunii celei sublime de a apăra patria, încă pot pierde odată răbdarea. Atunci vor ști ei, cum să deie expresiune unor pretensiuni de sigur mai juste decât ale șoviniștilor maghiari.

Însă este oportun pentru o monarhie cum e a noastră, ca tocmai acum să se nască diferențele cele mai gingașe între factorii de capetenie ai monarhiei?

Aliata monarhiei noastre, Germania, dă mereu la avertismente monarhiei, în special Maghiarilor. Împregiurarea aceasta se 'și-o pună la inimă și să mai înceteze cu pretensiunile exagerate. Dincontră să se gîndească cum să mulcomească spiritele nemulțumite prin nesocotința lor.

Procedura aceasta ar fi cu mult mai salutară decât refrenul: „Armata maghiară independentă“.

Correspondență din Viena.

Viena, 30 Iulie n. 1886.

Unele cercuiri politice sunt de acora să atribute călătoriei arhiducelui Carol Ludovic la Petersburg o importanță de tot particulară. Austria caută să facă, ca relațiunile sale cu Rusia să fie mai intime, și aceasta pe cale directă, ear' nu pe căi lungi, prin Berlin.

Toată arta principelui Bismarck consista până acum a juca când pe Austria contra Rusiei, când pe Rusia contra Austriei. În modul acesta le făcea pe ambele dependente de dînsul. Dar' 'i-se întîmplă chiar și celui mai abil și rafinat jucător, ca manevrele lui să fie penetrate și ca pe urmă nimenea să nu mai fie mirat.

În Rusia fermentează acum o ură teribilă contra Germaniei. Poporul rusesc se opune, ca să fie pradă Germaniei politicesce și economicesce. Sentimentele poporului rusesc sînt dirijate contra Germaniei, și poporul rusesc e un corp prea forte, încât să poată guvernul lui să persiste pentru

durată într-o direcțiune, care se află în contradicere cu sentimentele poporului rusesc.

Și cît privește pe Austria și aici aversiunea contra Prusiei nu e încă de tot îngropată. Rana, pe care ne-a cauzat-o anul 1866, nu e încă vindecată. Dar' nici mîna aceea nu e uitată. Vechea Austrie trăiesce încă și încercarea principelui Bismarck să transformeze pe bătrîna Austrie cu trecutul său într'un imper slav cu înclinațiuni orientale, un imper, pe care ar pute să-l întrebuițeze ca cal de bătaie și în același timp ca obiect de compensațiune față cu Rusia, această încercare poate fi considerată ca nereușită.

Manifestațiunile armatei contra dualismului, care au ocazionat în Ungaria atîtea excitațiuni, și apelul arhiducelui Albrecht pentru monumentul lui Radetzky demonstrează, că bătrîna Austrie începe să se revolte contra trunchiării în două jumătăți a monarhiei făcute la 1866.

Marile cestiuni internaționale de putere nu se decid definitiv prin o singură campanie, nici prin o singură bătaie și precum Francia ridică unanim apelațiunea contra judecății dela Sedan, de asemenea nici Austria nu poate să țină de inapelabil verdictul dela Sadova. Că în capul armatei în Budapesta fu pus generalul croat contele Pejacevich, căruia un obuz prusian îi smulse brațul drept în bătaia dela Sadova, și aceasta e un simptom.

Martirii anului 1866 nu sînt veneratori entusiastici ai Prusiei. În cercurile noastre politice se începe a se înțelege, că asigurațiunea pe Orient, cu care principele Bismarck vrea să ne îmbucure pe noi, nu are mare valoare.

În Orient nimic alta nu ne așteaptă, decât războiul inevitabil cu Rusia. Acest război nu e dorit de nimeni în Austria, și nici Germanii din Austria nu vreau aventurile orientale, căci nu e în interesul lor, ca Austria spoliată de caracterul său german să se transforme într-o monarhie slavă și orientală. Nu se poate deci zice, că în Rusia precum și în Austria e lipsă de elemente, ca să pună o barieră preponderanței prusiane.

O politică atentivă și bine informată, cu tot corul triumfal polifon, care e înțonat de organele de presă ale lui Bismarck, fiesce-care și va face totuși observațiunea, că condițiunile nu lipsesc, spre a efectui o viasă grupare a puterilor în Europa. Mai înainte de toate nu trebuie uitat, că precum Francia de astăzi nu mai e Francia din 1870, așa și Austria de azi nu mai e Austria din 1866 și nici Rusia Țarului Alexandru III, nu mai e Rusia Țarului Alexandru al II-lea.

Foia „Tribunei“.

Din tainele Bosforului.

— Novele. —

II.

Un mormînt iubit.

(Urmare și fine.)

Ear' din partea despre răsărit a Bosforului, acolo unde stau barcașii preste noapte, — este cineva, care nu doarme, care veghiază tot ca Hamid și Zenebe, atît numai, că el este pe atît de nefericit, pe cît de fericit sînt aceștia.

Este pașa, care în această seară va pîndi după fiul său, și îl va pedepsi împreună cu Zenebe, dacă îi va găsi de vinovați.

— Eată două pungi pline cu lire, ăse cătră doi săraci de lucrători, care steteau pe malul mării și se gîndiau poate la aceea, că ce o să mănânce mîne.

Luați aceste pungi, urmă apoi cu vorba pașa cătră cei doi săraci, dar' astă seară să faceți tot ce vă ăse!

Acelora li se părea un vis aceste vorbe: cum, lor două pungi pline de lire, lor, care nici măcar o liră nu au avut în viața lor?! Și pentru-ce, și dela cine? . . . Cine este acest om, și ce le cere? . . . Nu le venia a crede atîta fericire! Vor mînce dar' și ei fîrtură, vor îmbrăca haine mai bune și nu vor plînge nici copiii acasă de foame! . . .

— Poruncesc, stăpînul nostru, vom face ce vei cere, răspuseră aceștia.

— Luați o barcă și haideți!

Și luară o barcă. Se duseră până la palatul unde locuia pașa. Acolo îi aștepta o cadă, pe care o luară în barcă.

— Au plecat? întrebă pașa de cadă.

— Este un cîs decînd au plecat.

— Îi vom întîlni negreșit?

— Dacă nu 'i-a înghițit apa, trebuie să-i găsim. Barca este însemnată, o vom cunoaște-o și din departe.

Barcașii trăgeau din lopeți, de rămănea calea ca argintul de albă, luminată de lună — în urma lor . . . Ce să asculte ei la aceea ce vorbesce pașa. Ei sînt plătiți chiar și atunci, dacă nu o noapte, ci o sută de nopți ar trebui să tot tragă din lopeți.

Lăsară o cale lungă îndrăgii lor.

— Lăsați mai încet, le ăse pașa barcașilor, și apoi ăse și cătră cadă: „Mi-se pare, că ved o barcă în depărtare legănându-se pe apă.“

— Ei sînt, cunosc barca, fiindcă lăcesce.

Le-am pregătit dinadins pe aceea, care este ghintuită cu alamă. Și apoi nu veți, cum se leagăna. La lopeți nu-i mai este nimeni gîndul . . . Nu le trebuiesc lor barcaș, și nici ei nu au vreme să tragă din lopeți, — așa îi vorbea cadă stăpînului ei uitându-se în ochii lui.

Se aștepta, ca aceste vorbe să-l doară pe pașă, în tocmai precum 'i-a făcut ei durere pașă

aducînd în casă pe Zenebe, și decînd la ea nici nu se mai uită . . .

— Taci, nu mai vorbi, nu-mi învenina sufletul! Este prea multă ură și așa în pieptul meu, îi ăse pașa, și porunci barcașilor să tragă spre acea barcă, pe care o vedă colo în depărtare. Aceia fără a ăse o vorbă, fără a întreba de ceva, făcură după poruncă.

— Și acum să faceți aceea, pentru-ce v'am plătit, le ăse pașa barcașilor. Vedeți acei doi tineri: îi veți pierde pe amîndoi cu această sfoară, și le întinse o legătură de sfoară de mătasă.

Aceia se înspăimîntară la auzul acestor vorbe și se uitară turburați la pașă.

— Eu vă ăse să-i ucideți, păcatul al meu este, voi faceți numai după plată!

— Dar', — și numai atît putu să vorbească un barcaș, celalalt nici atîta nu putu de frica ce-l cuprinsese.

— Nici o vorbă, îl întrerupse pașa. Eu vă poruncesc, sau — și mai mult nu ăse nici el, ci își desfăcu doloma, (auteriu).

La brău avea etagan ascuțit și nisce pistoale încărcate.

— Îndreptați barca, le mai ăse strîngîndu-i de umeri, și barcașii nu se mai împotrîviră, se îndreptară spre acea barcă, în care Hamid și Zenebe visau un vis dulce.

— La lucru acum, le porunci apoi pașa barcașilor cînd ajunse aproape de tot de acea barcă, și îi împinse cu puterea în barca, pe care erau Hamid și Zenebe.

Se auziră apoi dintr'odată două țipete. Erau ale lui Hamid și Zenebe, cari se înspăimîntară, cînd ca din senin simțiră căte o sfoară înclăcîndu-se împregiurul gîtului lor . . .

Din cîntă fericire nu îi treziră pe ei acești barcași, cîntă fericire nu curmară căteva fire de mătasă . . . O lume se fi omorît acești doi tineri, și ei totuși sînt pe deplin pedepsiți numai prin aceea, că au fost turburați din aceste dulci momente.

— Dar' ce-i asta! strigă furios Hamid vrînd să depărteze de pe gît sfoara, care tot mai tare îl strîngea.

— Asta este osînda voastră, răsplată păcatelor pe cari le-ați făcut, — ăse acum pașa, tata lui Hamid.

Hamid înlemni. Nu mai scia să ăse nici o vorbă, se încercă numai, așa ca sdrobot de o putere mai mare decît a omului, să iee dela gîtul său și al Zenebei sfoara ce-i strîngea.

— Înzadar ați voi să scăpați acum de această pedeapsă, căci ori-unde veți fugi, asta vă așteaptă. Așa este scrisă în lege pedeapsa pentru păcate ca ale voastre . . .

Și înzadar s'ar mai și fi încercat Hamid să scape de moarte . . . Mătasa așa moale cum e, strînge viața din om cînd este în mîni ucigașe.

Hamid cădu lîngă Zenebe, care numai atît îi mai putu ăse:

— Hamide, eu mor de dragul teu!

Revistă politică.

Sibiu, 21 Iulie st. v.

Cabinetul englez este acum constituit cu deservire. Prelungă Iddesleigh (externe), Hicks-Beach (secretar de stat pentru Irlanda) Londonderry (vicerege al Irlandei) și Churchill (finanțe), s'au mai denumit Crambrook president al consiliului secret, Stanhope ministru de comerț, Plunket ministru de comunicație, Ashburne lord-cavaler pentru Irlanda, Matthews secretar de stat la interne și Balfour secretar pentru Scoția. Ținuta noului cabinet după presa engleză are să fie o apropiere către Germania și Austria și menținerea bunelor relații cu Rusia. Drept aceea schimbarea în guvernul Angliei este privită de toată lumea cu liniște ca o garanție de pace.

Cu privire la politica externă a noului cabinet aflăm nise observări interesante în „Standard“ organul lordului Salisbury. Vorbind într-un articol de ceștiunea Bulgariei, foaia numită sfârșese cu următoarele:

„Este bine să fim clari în acest obiect, pentru-că nime să nu fie amăgit. Dela Anglia depinde, dacă principele Alexandru va rămâne susținut de Anglia sau va fi înghițit de valurile intrigilor rusești. De regulă se crede, că Germania cu principele Bismarck conduce afacerea Europei. Aceasta este o suposiție falsă și exagerată. Principele de Bismarck conduce afacerile Germaniei și ale Europei, dacă nu colidează cu ale Germaniei. El este cel mai tare, cel dintâi și cel mai dibaci jucător în jocul, care se numește politică europeană. Rusia are o armată formidabilă. Asemenea și Austro-Ungaria, Franța și Italia. Principele Bismarck tinde să-și asigureze puterea preponderantă, ear' sub putere înțelege puterea armată. Până când nu va avea destulă putere, ca să poată susține echilibrul față cu Rusia, va căuta să țină pe Rusia pe partea sa. Cel puțin nu se va certa cu Rusia. O alianță între Germania, Austro-Ungaria, Anglia și Italia este posibilă, nu ne îndoiim. Dacă am ajunge la o asemenea alianță, Rusia ar fi fără putere. E poporul englez destul de prudent, ca să înțeleagă aceasta și e destul de serios, ca să o sancționeze? La tot cazul datoria oamenilor de stat este să arete poporul pericolul izolării și avantajul lucrării cu cel tare. Dacă Anglia va sta pe partea principelui Alexandru, nu va duce lipsă de amici și aliați.”

În Bavaria s'a întâmplat o schimbare importantă. Prințul regent a desființat secretariatul de cabinet și a instituit în locul acestuia o cancelarie secretă, care sub conducerea generalului Freyschlag are să îndeplinească agendele fostului secretariat de cabinet. Această măsură este într-atât de importantă, pentru-că va contribui mult la consolidarea raporturilor de alipire ale poporului către regent. Secretariatul de cabinet până acum era un zid despărțitor între monarch și popor, de aceea schimbarea făcută este salutată cu mulțumire de poporul bavarez.

Misiunea d-lui D. Sturdza la Constantinopol nu a reușit. După-cum anunță „Bud. Corr“ d-sa nu a pu-

și buzele lui Hamid îi închiseră și glasul și viața...

Și tot în acest timp se închiseră valurile și asupra cadănei, care venise cu pașa.

Pașa o aruncase în mare. Nu voia să știe cineva, afară de el, că fiul său ce a făcut și că Zenebe cum l'a înșelat, nici despre cum a știut el să pedepsească păcatul chiar și atunci, când l-au făcut aceea, pe cari mai mult i-a iubit în această lume.

— Și voi plecați cu barca cu tot din acest oraș; mai eată o punghă pentru drum, le dăse barcașilor. Aceia plecară după-ce mai luară câte o punghă, ear' pașa trecu în barca, în care acum se stinseră din porunca lui două vieți tinere și pline de fericire...

Așa poruncise legea, dăse în sine cu durere și ochii i-se umpluseră de lacrimi, cădu lîngă aceste două vieți tinere, le săruta, le mângăia obrazii, și plîngea, de par'că acum i-se rupe inima de durere... Ce frumoși sînt și morți!... Cât de mult mă doare, că a trebuit să fac așa... dar' am voit să nu calc nici legea, și să mă scap și pe mine și pe ei de rușine...

În ziua următoare se răspândi vestea în tot Stambulul, că Hamid, fecior tînăr de pașă, s'a găsit mort pe o barcă la poarta palatului tatălui său...

Era tînăr, și ar fi făcut podoaba armatei, așa dăceau cei cari îl cunoscuseră și-l plîngeau din toată inima...

tut ajunge la o înțelegere reciprocă cu privire la convențiunea comercială, ce era să se încheie cu Turcia. În urma acestora guvernul României a instituit o comisiune specială, care să statorească bazele unui proiect nou de convențiune.

Mesagiul de tron, cu care a închis principele Bulgariei sesiunea sobraniei, este de următorul cuprins:

„Domnilor deputați! Constatez cu mare plăcere, că domnia-vastră ați satisfăcut speranțelor și așteptărilor mele și ați corespuns încrederei, cu care poporul meu de pe ambele părți ale Balcanilor v'a onorat. Zelul documentat de d-voastră în cursul acestei sesiuni de o lună și jumătate este dovadă vădită, că d-voastră știți să apărați interesele statului și să lucrați pentru progresul și bunăstarea patriei. Mă bucur, că d-voastră, domnilor deputați, ați votat toate proiectele și legile prezentate de guvernul meu cu deosebire legea pentru rescumpărarea căilor ferate Rusciuc-Varna, prin care ați arătat, că Bulgaria știe să îndeplinească în mod onorific obligamentele sale internaționale. Mulțumindu-vă pentru străduințele d-voastre patriotice și păstîndu-vă reînțorcere fericită acasă, declar sesiunea prezentă extraordinară de închisă.”

Austria și Ungaria în politica economică.

Cetim în „Voința Națională“:

Este foarte curioasă poziția Austriei față cu Ungaria. Deși aceste două țări sînt unite prin o legătură foarte intimă, nu numai personal prin dinastia habsburgică, ci și real prin mai multe puncte, precum armata comună și altele, totuși credem, că unirea nu e în genere basată și pe comunitatea intereselor, de aceea și politica urmată de ambele aceste jumătăți ale monarchiei habsburgice este din cele mai deosebite.

Între adevăr, față cu naționalitățile ce compun ambele corpuri ale monarchiei și cari sînt tot atât de variate în unul ca și în altul, ele urmează o politică diametral opusă. Precând Austria, deși s'a restrîns regiunea supusă acțiunii sale direct, a renunțat de mult la idea germanisării provinciilor de altă rasă decât cea până acum predominantă; Ungaria din potrivă face silințele cele mai energice pentru a imprima spiritul maghiar tuturor populațiilor căzute pe partea ei. Austria lărgese din ce în ce mai mult sfera de acțiune a națiunilor sale. Ungaria, pe de altă parte, a introdus limbile naționale în școlile și tribunalele provinciilor, cea de a doua se silește a înlocui pretutindeni limbele popoarelor supuse cu a sa proprie.

Ori-cine va recunoaște în această dublă politică urmată de unul și același stat o pricină de slăbiciune, căci un stat trebuie să fie încorporarea unei gândiri și o gândire nu poate găsi decât o singură formă de manifestare cu totul potrivită.

Dacă însă politica Austriei și aceea a Ungariei este deosebită față cu naționalitățile lor, contrastul între ele este poate încă și mai mare, dacă considerăm interesele economice. Aici earși constatăm nepotrivirea cea mai mare. Austria în imensa sa majoritate afară de Galiția și Bucovina, este un stat industrial, Ungaria din potrivă agricol. Austria are interes a cum-

și tot în această noapte se mai întemplantase și altă nenorocire în palatul pașei.

Zenebe, cadăna cea mai tînără și mai frumoasă, pe care o cumpărase cu multe punghă de lire dela părinții ei săraci, — murise.

Cine avea dreptul să cerceteze, cu ce moarte?!

Și cine ar fi îndrăsnit? Au nu era pașa pașă, care numai Padișahului datoresce răspundere?! Și apoi ce lucru mare este să moară o cadăna și un fecior mare?! Asta nu numai acum s'a întemplant în Stambul, ci și de altă-dată, și nici atunci nu a întrebat nimeni cum și de ce?

Pe pașa de aci încolo nu l'a mai vădut nimeni vesel. Toată viața sa jăli pe fiul său mort fără de vreme...

Nu departe de palatul pașei e cimiterul.

La o parte a cimiterului, sub un salcâm pletos, este un mormânt: mormântul lui Hamid.

La acest mormânt vine în toate serile un om bătrîn și stă mult cu fruntea răzîmată de peatra celui mormânt... Lui îi este scump și iubit acest mormânt!...

Nu mai Bosforul și lacrimile celui om bătrîn ar sci să se spună, pentru-ce îi este acest mormânt așa de scump și iubit!...

Lacrimile vorbesc de durere, ear' Bosforul tace, tace.

Constantinopol, 2 Iulie 1886.

Ioan Russu.

păra ieftin grâne, mîncarea lucrătorilor sei, și a vinde scump produsele industriei acestora, deci a căuta piețele cele mai bune de desfacere. Ungaria din potrivă are interes de a combate concurența granelor sale pe piețele austriace, spre a le pute vinde cât se poate de sus. Despre ieftinătatea produselor industriale, pe cari dînsa trebuie să le cumpere, este asigurată prin faptul, că Austria perînd piețele de desfacere mai îndepărtate, va fi nevoită să-i lase ea mai ieftin produsele sale.

În aceste considerațiuni stă explicarea, pentru-ce au cădut tratativele reînnoirii convențiunii de comerț cu țeara noastră. Cererile acelea, pe cari România cu nici un preț nu le-a putut încuviința, taxa pe grâne, inspectarea vitelor noastre, care se scie, ce voia să însemneze, fusese impuse de Ungaria. Austria avea tot interesul de a primi grânele noastre fără taxe și de a lăsa liber importul vitelor. Aceasta însă nu putea conveni Ungariei, care are aceleași obiecte de vîndere. Dînsa deci se opuse la condițiile puse de România și convenția nu se putu încheia. Este învederat, că dacă am fi tratat numai cu Austria, dînsa ne-ar fi concedat cere-rile noastre, chiar și protecțiunea câtorva obiecte de industrie, pentru a-și asigura deschisul (débouché) celorlalte ale sale fabricate. Fiind însă, că a trebuit să țină seamă de dorințele Ungariei, dînsa a jertfit interesul său nemijlocit, spre a înlătura o desbinare politică, cu care statul austro-ungar ar fi fost amenințat din această cauză.

Care este însă explicarea, pentru-ce Austria va trebui să cedeze interesului Ungariei și nu aceasta celei dintâi?

Dînsa, după-cum se exprimă un însemnat organ de publicitate englez, se află în faptul că, dintre ambele părți ale monarchiei, Ungaria este cea mai puternică, dacă nu prin altceva, cel puțin prin concentrarea poziției sale geografice, dînsa formând ca țeară, dacă nu și ca popor, un tot umplut, rotund și bine echilibrat. Austria din contră, care se întinde ca un brâu în giurul Ungariei, din Herțegovina și până în Bucovina, are în această resfirare a mădurelor sale o poziție evident inferioară. Cătră această cauză geografică, totdeauna de mare însemnată în viața statelor, se adaugă și considerațiunile politice. Austria are mai mare interes de Ungaria pentru existența ei, decât aceasta de cea dintâi. Ungaria s'a desfăcut de dînsa și nu ea de Ungaria.

Singură această poziție a ei de a sta în apărare slăbește puterea ei de luptă și o silește să se supună cererilor și intereselor Ungariei. De aceea și interesul ei cel mare economic a fost jertfit celui maghiar și convenția comercială cu România n'a putut fi încheiată.

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Munții-Apuseni, în 29 Iulie n. 1886.

Astăzi de dimineață trecînd preste podul Arieșului, care leagă comuna Sohodol de comuna Cămpeni, am aflat mai mulți oameni stînd pe pod, cari aveau înfățișarea ca-și-cînd ar aștepta o mare minune. Curios de a afla cauza, pentru care s'au adunat oamenii pe pod, m'am adresat cătră unul din cei adunați cu rugarea, ca să-mi dea deslușire despre cele ce aveau să se întemplant.

Adresatul îndată îmi și dete deslușirea de lipsă în puține cuvinte dîcînd: „că deputatul dietal dl superintendent ref. din Cluj Ferencz József va sosi îndată în Cămpeni, ca să depună rațiociniul înaintea alegătorilor sei despre activitatea sa din dietă.”

Mi-am adus aminte îndată, că la alegerea dlui deputat Ferencz József au contribuit foarte mult și voturile unor Români din cercul Cămpenilor, cari în iuteală perduseră programa conferinței naționale. Nu mă mai prindea mirarea, când auziam dela omul meu: că unii dintre alegătorii români au și dorit să-l întălească și agrăească pe alesul deputat.

Dorința aceasta le-a împlinit-o ușor pretorul Cămpenilor, căci în 28 l. c. le-a trimis la toți alegătorii din Cămpeni invitare, ca în 29 l. c. la 8 oare dimineața să se afle înaintea preturiei, ca să bineventeze pe deputatul lor, care călătorește în cerc cu scop de a refera alegătorilor sei despre activitatea sa din dieta țerii.

La 8 oare a. m. a și sosit așteptatul deputat și a intrat la pretură, — adevă la locul de întălnire. Se vede treaba însă, că mulți dintre alegătorii români își aflaseră ear' programa conferinței naționale, căci dintre cei-ce se prezentară la ovațiune — adevă vre-o 16 la număr — abia jumătate au fost Români, și și din acestia partea cea mai mare au fost funcționari, adevă: primarul comunal, notarul, vice-notarul etc. Pe bieții funcționari îi excusă, căci ei au mers de frică bucuș, și

adevă în urma unui „meghagyom“, de care tremură amărîta pîne a funcționarului subaltern. Mult m'am mirat însă, când am vădut în rîndul celor-ce își făceau reverențele înaintea dlui deputat și pe dl protopop Romul Furduiu și pe dl avocat Gerasim Candrea.

Pe dl protopop încă îmi vine să-l excus, fiindcă d-sa mai mult a făcut-o din naivitate ne-fîind de mult în praxă și poate că a voit, ca protopop gr.-or. să bineventeze pe Superintendentul ref., ear' nu pe deputatul. Nu îl pot excusa însă pe dl avocat G. Candrea.

Pentru-ce aceasta?

Pentru-că d-sa nu numai s'a gerat și se gereză la toată ocaziunea de aderent al con-cuselor din conferențele naționale, ci a fost chiar membru al conferinței naționale din anul 1881; cu toate acestea a participat în anul 1884 la alegerea sus amintitului deputat fiind chiar vice-president în cercul de alegere și acum s'a pus în fruntea ălor vre-o cîțiva Români și într'o vorbire adresată cătră dl deputat i-a mulțumit acestuia pentru buna reprezentare a cercului în dietă.

Și oare cum a apărat dl deputat interesele Românilor din cercul său de alegere?

Aceasta o scie toată țeara. D-sa fiind de partidă guvernului, atunci când dl Tisza în dieta țerii a condamnat conferențele naționale române și pe Români i-a numit răsăvritori, rei patrioți etc., nu numai nu i-a apărat pe alegătorii sei români, ci din contră a votat încredere și i-a strigat „éljen“-uri d-lui Tisza.

Pentru activitatea aceasta s'a dus dar' dl avocat Candrea și ceilalți conșoți ai sei, ca să-l feliciteze pe dl deputat ales cu voturi române?

Adevărat, că procederea aceasta seamănă prea mult cu o scenă dintr'o piesă teatrală, în care îl numește pe cel prins în cursă „ticălosule“ și el răspunde cu „da, ticălos Măria Ta“.

Așa sînt unii oameni făcuți, astăzi sînt naționalisti învăpăiați — din gură, de cuget și de din pielea de atîta naționalism, ear' mîne sînt capete plecate și dîc: „ticălos Măria Ta!“

Atari oameni de altcum nu ne fac prea mare stricăciune, dar' e bine să-i cunoască lumea. Călătorul.

Cronică.

Archiducele Carol Ludovic și Archiducesa Maria Teresia au ajuns Sâmbătă în 31 Iulie nou la Peterhof în Rusia.

Biroul mijlocitor de mărfuri proiectat de guvern acum s'a înființat și deschis la Brașov. Foaia oficială anunță, că doritorii de a se provede cu mărfuri de industrie ardeleană să se adreseze direct cătră acest birou.

Un act de barbarie. Dilele aceste un funcționar public și un diarist, amîndoi Maghiari, trecînd prin Reșinari, au vizitat între altele și biserica cea veche din această localitate. Atențiunea diaristului maghiar se oprește, din întemplant, la un policandru rămas din timpurile mai bune, căci astăzi nu prea le dă Reșinarenilor mîna să-și cumpere policandre, și nu se găsește nici creștini, care să-i facă bisericii asemenea daruri prețioase. În ornamentica policandruului se află între altele, ca la foarte multe policandre, și o pajură împărătească, ceea-ce pe nobilul diarist îl umple de o patriotică oroare. El nu se mulțumește a da expresiune acestui sentiment al său, ci, uitînd că se află într'o biserică, uitînd că policandru acela este sfințit, ridică bastonul și lovesce în policandru, încât dă pajura jos.

Așa ni s'a raportat nouă din partea unor oameni vrednici de toată încrederea: presupunem cu toate acestea, că nu este cu deservire exact raportul ce ni s'a făcut și nu ne îndoiim, că autoritățile bisericești vor lua căte mai curînd informațiuni exacte și își vor face datoria.

Dacă este adevărat, că cineva i-a permis a lovi cu bastonul într'un policandru atîrnat în o biserică românească, pentru-că se dee jos o pajură împărătească, atunci biserica a fost pângărită de un om, care după părerea noastră, nu putea să fie creștin și autoritățile bisericești trebuie să-i arete acestui necreștin, că fapta, pe care a săvîrșit-o, nu este iertată chiar nici în regatul ungar.

Ear' dacă nu este adevărat ceea-ce ni se raportează, spiritele creștinilor trebuie să fie domolite prin o desmînjire.

Pentru monumentul lui Radetzky a contribuit corpul oficerilor din districtul al 9-lea de honveți croați suma de 1000 fl. v. a.

Scire bibliografică. În timpul cel mai scurt va apăre în editura lui H. Zeidner în Brașov: „Geografia pentru școalele populare române“, lucrată pe baza planului ministerial de D. Făgărășan și S. Moldovan, profesori.

Principele Alexandru al Bulgariei a contribuit pentru ridicarea monumentului lui Radetzky 500 fl. v. a. Bătrînul mareșal Radetzky a fost nașul principelui, el a botezat pe fiul fostu-

lui locotenent mareșal Alexandru de Hessen și prin urmare eroul dela Slivnița și Pirost este finul eroului dela Custozza și Novarra.

Bilete de abonament pe kilometri. Pe linia ferată Budapesta—Pécs s'au introdus bilete de abonament pe kilometri după măsura celor usitate în Italia. Biletele sună pe 5, 10 și 15 kilometri, sânt confecționate în forma marcelor postale și legate în caete, de unde la trebuință se pot separa ușor atâtea bilete, câți kilometri a călătorit omul. Abonamentele de felul acesta acordă călătorului la 2500 kilometri 33 1/3 % ear' la 4000 kilometri 40 % scădemânt. Acest fel de abonamente este foarte practic și ar fi de dorit, ca pe urma administrațiunii căii ferate Budapesta—Pécs să-l introducă și celelalte căi ferate.

Meetinguri în afacerea Edelsheim-Janski. Prelungă cele anunțate s'a mai convocat și la Pécs un meeting în această afacere, care se vede că a pus toată maghiarimea în mișcare.

Despre petrecerea contelui Kálnoky la Kissingen se scriu următoarele: Principele Bismarck și ministrul Kálnoky au avut mai multe întâlniri foarte lungi; într-o zi au conferit dela 4 oare după amiaza până seara la 10, ear' în alta dela 3 până la 10. Intimitatea ce domnesce între acești doi cancelari s'a vădit mai bine la despărțire.

Ambasadorul nostru la București baronul Mayr a sosit la Viena. Scopul călătoriei sale s'edice că este de natură privată, dară, după cum scrie „Neue Freie Presse“, nu încapă în dioială, că dînsul va raporta despre starea lucrurilor în România după războiul vamal și va intra în legătură cu noul ministru de comerț al Austriei, pentru a-l informa despre afacerile întemplate înainte de intrarea acestuia în minister.

Duel cu sfîrșit tragic. În Verșet s'a întemplat următorul caz regretabil: La o petrecere cu dans un cadet de honveđi cu numele Sipos a primit dela o damă un refus. Locotenentul de honveđi Fodor a aflat de bine s'edice că numele damii unele observări desaprobatore, ear' un jurist cu numele Herzog s'a făcut apărătorul numitei dame. Urmarea a fost, că atât Fodor cât și Sipos a provocat pe Herzog la duel. Până acum a avut loc duelul între Sipos și Herzog cu săbiu, ear' urmarea a fost, că Sipos a primit o tăietură subuoară, în urma căreia a murit. Mania duelurilor în adevăr e groasă în țeara noastră. Pentru-că o damă nu a voit să joace cu dînsul, un om tiner și-a sacrificat viața.

Un aeronaut cu numele Ihoste a călătorit cu un balon provăduț cu vîntrele și șurub noaptea dela Cherbourg în Franția la Londra. Acest experiment a reușit pe deplin.

Alba-Iulia.

Creșdend a face un mic serviciu publicului român, care va să cerceteze acest oraș cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ ce se va ține în 8 a lunii curente, vîoiese a face o schiță din trecutul și prezentul acestui oraș vechiu al țerii noastre.

Orașul de ađi Alba-Iulia, de comun Belgrad numit se ađi în Valea-Murășului cu un giur foarte romantic și cel mai roditor din patrie.

Din toate părțile este încungiurată de sate curat românesce cu o poporațiune lucrătoare, însă foarte expusă la împilări de tot soiul. Vinurile cele mai vestite își au aici isvorul și natura nimic nu a întrelăsat, ca locuitorii acestui ținut să nu poată duce o viață cu dulceață, dacă sistemul ocăruiirii de ađi nu ar îngrijii, ca și aceste bunătați să treacă ca apa, fără-ca oamenii truditori să poată gusta dulceața muncii lor, care devine prada speculanților de tot soiul prin mijlocirea executorilor de dare. Orașul însuși zace în parte pe ruinele vechiului Apulum și la tot pasul vede urmele neperitoare ale muncii străbunilor noștri. Orașul vechiu Apulum se extinde dela Partoș, un sat mic lîngă Alba-Iulia, care zace lîngă Murăș unde se ađi podul cel mare, care mijlocește trecerea decătră S-Sebeș prelîngă vilele din Maieri până la Satul-Mic (Kisfalud). În toată extinderea aceasta sînt în pămînt fundamente de edificii vechi, dese și cu ocaziunea săpăturilor exoperate decătră corpul de geniu c. r. mai în toți anii mulțime de cărămîi și petri cu inscripțiuni romane sînt scoase la iveală. Suburbiul numit Maieri încă în mare parte zace pe ruinele vechiului Apulum, și în această parte a orașului s'a aflat și statuia decapitată a împăratului Traian, care statuă și ađi se vede în promenada orașului. Aci și ađi se numesce o piață piața lui Traian, ear' drumul vechiu roman, strada lui Traian. În partea nord-estică a orașului și ađi se mai cunosc urmele unui amfiteatru și preste tot în hotarul acestui oraș toate își aduc aminte, cumcă te afli pe un teren clasic.

Când orașul Alba-Iulia s'a întemeiat de nou după trecerea invasiunilor popoarelor barbare orașul s'a clădit dela fortăreața de ađi începînd

cătră Apus-Meađănoapte, unde ađi sînt numai pămînturi arătoare. Acolo a existat ca reședință a voivođilor și principilor țerii și ca reședință a Metropoliților români ortodoci până când sub împăratul Carol al VI s'a clădit fortăreața. Pozițiunea orașului de atunci era la un loc plăcut, ridicat, sănătos și aflător sub un deal de vii din cele mai pitoresci, asupra cărora se ridică muntele Mamut sau Mierlăul.

Îndată-ce fortăreața fu gata s'a decis din punctul strategic a se dărîma tot orașul ce zăcea pe platou asemenea cu fortăreața de acum. Proprietarii caselor fură desdaunați, între aceia o mulțime de nobili, cari apoi înpopulară orașele săsesci Aiudul și Clujul. Puțini rămăseră în loc din oamenii mai de însemnătate și celorlalți locuitori li-se avisa locul aflător de sub cetate pentru edificarea de locuințe noue însă numai în depărtare oare-care dela fortăreața, rămăînd între oraș și fortăreața un spațiu gol așanumit Glaciul, din care însă o parte s'a dat mai tărđiu comunei nemțesce compusă din zidarii aduși din străinătate pentru clădirea murilor dela fortăreața, și cărora autoritatea orașului nu le-a conces a se aședa în lăuntru orașului, și din acea cauză prin decret împărătesc li-s'a dat loc de locuințe și s'a format comuna de sine stătătoare chiar cu drept de *jus gladii*. Această comună în privința economică a existat chiar până înainte cu 3 ani, când și în această privință i-s'a pus capăt.

Dărîmarea orașului vechiu s'a întemplat cam pe la anul 1715 și este de însemnat, cumcă mai mulți locuitori aproape la cincișeci de persoane nu vîoiră a-și lua suma de expropriare și cu renitență nu vîoiră a-și părăsi locuințele nici chiar când li-se spuse, cumcă orașul deja părăsit va fi bombardat cu tunuri, ceea-ce nu mult tărđia, și acei nefericiți își aflară moartea sub ruinele caselor proprii.

Cumcă între cei rămași de pe acel timp ca locuitori în acest oraș au fost și Români nobili ne, dovedesc numele Ivascu, Dan, Klincsitt și alții, cari obvin în documente ca nobili valachi de religiunea gr-or. Cel mai însemnat număr al locuitorilor români sînt libertinii Lipoveni și ađi așa numiți după comuna Lipova, de unde depărinții lor au fost iobagi fîscușeci, au fost aduși la lucrul fortăreței Alba-Carolină, și cu a căror muncă s'au făcut toate ridicăturile de pămînt la această fortăreața. După o muncă de vre-o 20 ani în semn de recunoștință toți acei lucrători fură ridicăți în starea de libertini și încorporați între locuitorii orașului, avîsându-li-se locul pentru locuință pe un loc liber dîncolo de riul Ampoi, care pe atunci despărția orașul de acum numitul suburbu Lipoveni, unde ei își ridicară o biserică frumoasă și mare de material solid, care până la anul 1760 a fost greco-ortodoxă. La acest an prin intrigile de comun cunoscute la impulsul episcopului rom-cat. o mulțime de Țigani, parochieni la acea biserică, au trecut la confesiunea gr-cat. și pentru acestia s'a folosit brațul militar și Românii li-s'a luat biserică declarându-se de proprietate a celor tre-cuți la unația, eară poporul român cu preotul seu fură necesitați a-și face serviciul D-șeesc în o sură; curatorii și mulți din popor, pentru-că au resistat cu puterea în contra ocupării bisericii, au fost arestați și trași la aspră judecată; curatorii au fost închiși în temnița de sub statuia lui Carol în fortăreața, unde mai mulți suferiră moartea de martiri și numai vre-o doi scăpară cu viața prin grația împărătească. Tot în această închisoare a suferit și Ursu Nicolae robia.

Din un document guvernial se vede, cumcă vîduva una dintre curatori cu numele Clarandon n'au putut exopera, ca bărbatul ei, deținut mai tărđiu, eara pentru o vrasbă religioasă, devenit bolnav de moarte, să poată fi cuminecat prin un preot gr-or., ci a trebuit pentru aceasta să exopereze un ordin guvernial.

Mai tărđiu li-s'a interđis prin doi comisari guverniali a servi slujba în șura ce le servia de biserică și aceea, în prezența unui călugăr Iosafat venit din Blaj, li-s'a și sigilat și li-s'a publicat, cumcă de acolea înainte în orașul Alba-Iulia nu le este mai mult iertat a servi cu preotul greco-ortodox, ci, cari voesc a se mai ține de această lege, au să meargă pe sate la biserică.

Cu toate persecuțiunile Românii nu 'și-au părăsit legea strămoșească, și după publicarea edictului de tolerență 'și-au ridicat în apropierea piații o biserică mare și din material de peatră.

În orașul acesta mai sînt Românii Heișeni, numiți așa după fosta lor profesiune de transportatori de sare, și apoi Măiereni, adecă locuitorii fosti coloni al episcopatului romano-catolic.

Între cei din Maieri se aflau și mulți măestrii de pânză și zidari cu stare bună, cari încă clădiră aici o biserică gr-or. prelîngă biserica gr-cat. numită mănăstire și așa locuitorii Românii 38% a întregii poporațiune de 7800 suflete — ađi au patru biserici și respective 4 parochii.

Ar fi bine când am pută număra și atâtea școli, dar' de aceste sînt numai două.

Biserica numită la mănăstire este clădită cu banii expropriatei biserici catedrale metropolitane, care se ađi pe teritorul fortăreței de acum, și care cu ocaziunea ridicării zidurilor s'a demonstrat.

Biserica catedrală metropolitană se ađi în apropiere porții lui Carol în partea de Meađăđi, unde acum se ađi un edificiu al erariului c. r. militar și în apropiere era reședința metropolitană, în care edificiu acum este casa de proviant c. r. militară. La biserica dela mănăstire este înmormântat episcopul Atanasie.

Edificii mai însemnate în acest oraș sînt reședința episcopului rom-catolic, fosta reședință de odinioară a principilor transilvani. Edificiul Batyani-anu, unde se ađi o bibliotecă frumoasă și institutul astronomic. Catedrala rom-cat. din fortăreața, care la intrare arată și ađi o inscripțiune cu litere cirilice, ear' în pridvor e a se vedea marca Moldovei împreună cu a Munteniei. —

Cine nu a cercetat de vre-o 16—20 de ani acest oraș ađi nu-l va mai cunoaște, întru atât s'a ridicat frumșea lui. Bălțile și tina proverbiale în mare parte s'au delăturat și piața parodisită cu promenada de lîngă ea face o impresiune plăcută asupra călătorului, așa căt o călătorie la adunarea Asociațiunii va fi pe deplin compensată prin vederea acestui ținut romantic și plin de amintiri istorice atât naționale, căt și bisericesci precum este aceea la suferințele metropolitului Sava Brancușeviciu devenit jertfă a unor intrigi, la cari în mare parte și corifeii romani luaseră parte.

Aici a trăit poetul Opitz, care așa de frumos descrie viața poporului român din apropiata comună română Slatina.

Deci să ne vedem căt mai mulți la adunarea generală a Asociațiunii transilvane în Alba-Iulia. Xenophon.

Anunț.

Subscrișul comitet de primire aduce la cunoștință on. public, cum-că cu ocaziunea adunării generale a „Asociațiunii transilvane“ ținînd în 8 August în Alba-Iulia s'au arangiat următoarele petreceri:

1. În 8 August seara concertul corului seminarial gr-or. din Sibiu sub conducerea dlui profesor de musică G. Dima cu concursul mai multor diletanți în sala otelului „Ungaria“.
2. În 9 August la 2 oare banchet în grădina otelului „la Soare“.
3. Seara bal în sala otelului „Ungaria“.

Din ședința comitetului local.

Alba-Iulia, în 28 Iulie v. 1886.

Alexandru Tordășianu,
președinte.

Convocare.

Membrii reuniunii învătătorilor rom. gr-or. din districtul Zarandului consistător din tractele protopresbiterale, Zarand, Geoagiul I și II, prin aceasta se convoacă la adunarea generală anuală, care se va ține în Hondol, în 15—18 August v. a. c. cu următoarea

Programă:

1. „Cuvînt de deschidere“ decătră presidiu.
2. Misiunea școalelor populare față cu societatea omească. Disertațiune de Anania Hodoș.
3. Tractarea piesei „biserica“ cu elevii despărțimîntului I, după antia carte de cetire de I. Popescu, din punct de vedere logic. Prelegere practică ținîndă decătră George Foras.
4. Descrierea „scaunului“ prelegere din limba maghiară preleg. decătră Alexandru Vlad.
5. Pertractarea timpurilor principale (prezentul, perfectul și futurul) pe basa piesei „Lupul și mielul“ din a doua carte de lectură de I. Popescu, cu elevii despărțimîntului III, preleg. de Petru Mihut (Săcărămb).
6. Adițiunea cu đeci mestecați, verbal și în scris, cu elevii despărțimîntului III, preleg. de Ioan Vlad (Geoagiul).
7. Metodel scrierii în școala poporală. Disertațiune de Ioan Germân.
8. Pertractarea comunei (în special „comuna Hondol“) preleg. de Alexandru Iovan (Hondol).
9. Descrierea calului după II carte de lectură, de I. Popescu, preleg. de Avram Mihut.

Atât termenul ținării adunării generale, căt și programa supradescrisă, s'au aprobat decătră preavenerabilul consistor archidiececan sub nr. 3555/scol. 886; deci on. membri sînt invitați a se prezenta cu toții la adunare.

Brad, la 19 Iulie 1886.

Georgiu Părău, Petru Rimbaș,
president. secretar.

Varietăți.

(Apărătorii și adversarii tutunului.) Eacă, după „Medical and surgical reporter“, expunerea profesorului Huxley, chiămat s'edice că părerea într-o discuțiune foarte însemnată asupra tutunului: În timp de patrușeci de ani din viața mea, a đis el, tutunul a fost pentru mine o otrăvă îngrozitoare. (Aplauze ale inimicilor otravei). Fiind încă tînr, la epoca, când studiam medicina, încercă să fumez. Sforțări zadarnice: la ficcare nouă încercare, inamicul mă trîntia la pămînt

și mă lăsa să zac astfel mai multe oare. (Noue aplauze). Întrai în corpul medical al flotei, și încercă să fumez. Și de astădată fusesi învins de inamicul meu. Astfel începui să am în contră-i o ură de moarte. Cred, că atunci aș fi putut să susțin cu entusiasm ori-ce măsură în contra tutunului sau în contra fumătorilor. (Aclamațiuni frenetice). Acum cățiva ani călătorii în Bretania cu doi sau trei amici. Într-una din ăle, precănd ploua foarte tare, trebuî să intrăm într-un han foarte prost. Perspectiva, că trebuia să petrecem în el mai toată ăia, mă făcea să mor de urf. Tovarșii mei începură să fumeze, și, în lipsă de altceva, aveau aerul a fi atăt de mulțumiți de soarta lor, încăt îmi dîsei: Pe legea mea, am să încerc să fac ca dîșii. . . . (Murmure). Luai o țigară. . . (Mișcare în auditor), o aprinsei! . . . (Tot auditorul asculta cu cea mai mare băgare de seamă) și-l găsii, că era delicioș! (Vociferări pline de indignațiune). Din ăia aceea fusesi convertit la tutun, și declar, că după părerea mea a fuma cu cumpătare este ceva plăcut și chiar laudabil, căci efectele tutunului sînt excelente. (Confusiune generală a adversarilor tutunului. — Risete unanime în partea fumătorilor). O pipă nu este mai periculoasă, decăt o ceașcă de ceaiu. Poți să te otrăvesci bînd prea mult ceaiu verde; poți să te omori mîncănd prea multe biftecure. Tot asemenea, poți să cađi bolnav, dacă fumezi fără cumpătare. Dar' tutunul în dosă moderată are o acțiune sedativă, pe care o cred că binefăcătoare în cele mai multe casuri; nu este nici o îndoeală, că el îndulcește moravurile. (Triumful fumătorilor. — Înfrîngere completă a adversarilor lor).

(Călugăr dentist.) Jurnalul „Italia“ dă următoarele detalii asupra acestui călugăr dentist. Numele lui e Orssenigo. Fratele Orssenigo are laboratorul seu la poarta unei mănăstiri aproape de puntea Fabricius. Păreții cabinetului sînt plini cu icoane, într'un colț se ađi un lavabo. În fața usei se ađi un dulap, în care Orssenigo ține dîșii scoși dela pacienți. Lîngă acest dulap se ađi o cutie plină cu dîșii. Când vine cineva la el, se pune lîngă părete sub pretext, ca să vadă mai bine și prinđînd dîșele cu mîna dreaptă ori cea stîngă, scoate dîșele. Tot așa fac și dentistii japonezi, pentru a da o forță mai mare degetelor, se exercitează de mici a scoate cuie din nise scînduri. Întrebat fiind căți dîșii scoate pe đii, călugărul răspunse, că scoate une-ori la 400 dîșii pe đii. Sînt ăle, în care câte douăzeci oameni veniți de afară așteaptă la poartă. Ați operat și asupra persoanelor distinse din societate. Am scos dîșii la mulți și chiar la Papa Leon XIII. Călugărul scoate dîșii gratis, el e născut în Lombardia, are un frate căpitan în cavalerie.

(Vinderea galeriei de tablouri din palatul dela Blenheim.) Acum căteva ăle a început la Londra vinderea tablourilor renumitei galerii a dîcelui de Marlborough din palatul dela Blenheim. În prima đii de licitație s'au vîndut 75 tablouri flamande și olandeze cu preț de 900.000 lei. Printre aceste tablouri se ađi și portretul Anei de Austria, care s'a vîndut cu 94.750 lei. D-na de Motteville a făcut în „Memoriile sale“, următorul portret al Anei de Austria, care ar pută fi adevărata descrițiune a portretului vîndut: „O vîdui în 1632, și era mai frumoasă decăt toate femeile, care compuneau cercul seu. Se coafa, după modă, cu o coafură rotundă, foarte bine frisată și puneau multă pudră. Părul era de culoare mai mult neagră, și avea o mare cantitate. Pelița obrazului nu-i era delicată, avînd chiar defectul de a fi cu nasul prea mare și puneau, după moda Spaniei, prea mult roșu; dar' era foarte albă și rar se putea vedea o pele atăt de frumoasă ca a ei. Ochii îi erau foarte frumoși, avea gură mică și buzele rumene. . . . Măinile și brațele erau de o frumșetă surprîndătoare. . . . fără exagerare, că erau tot atăt de albe ca și zăpada“.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

(De ieri.)

Bayreuth, 1 August n. Francisc Liszt a murit astă-noapte.

(De ađi.)

Budapesta, 2 August n. Meetingul în afacerea Edelsheim-Janski s'a ținut ieri conform programului statorit participînd poporul în număr mare. Resoluțiunea deja publicată s'a primit cu unanimitate. Deputatul Irányi a fost încredințat cu prezentarea petițiunii cătră parlament.

Bayreuth, 2 August n. La do-rința sa exprimată înainte de moarte, Liszt va fi înmormîntat în cimiterul din Bayreuth.

Amsterdam, 2 August n. O pro-clamațiune a primarului opresce colpor-tagiu de ăiare și broșuri.

Paris, 2 August n. Din 1414 alegeri pentru consiliul general sînt până acumă 800 cunoscute. Din aceste 481 republicani, 234 conservatori. Reublicanii au cîștigat 39 și au perdut 38 locuri. Dintre senatori și deputați au fost realeși: Goblet, Iulles Ferry (republicani). Alegeri suplimentare 85. Resultatele de până acumă permit concluziunea, că maioritatea republicană în consiliul general se va modificala în mod esențial.

Director: Ioan Slavici.
Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială dela 29 Iulie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	97.—	vënd.	98.—
Rur. conv. (6%)	"	87.1/2	"	88.—
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	261.—
Banca națională a României	"	—	"	—
Impr. oraș. Bucuresti	"	32.—	"	35.—
Act. de asig. Naționala	"	—	"	206.210
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	82.3/4	"	83.1/2
Schimb 4 luni	"	—	"	34.—
Societ. const.	"	—	"	155.—
Aur	"	13.3/4	"	14.1/4

Bursa de Budapesta

din 31 Iulie st. n. 1886.

Renta de aur ung. 6%	Cump.	107.—	vënd.	107.—
" " hârtie " 4%	"	94.95	"	94.95
Imprumutul căilor ferate ung.	"	154.50	"	154.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	"	101.—	"	101.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	"	128.50	"	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	"	119.50	"	119.50
Bonuri rurale ung.	"	105.25	"	105.25
" " cu cl. de sortare	"	105.25	"	105.25
" " bânățene-timișene	"	105.25	"	105.25
" " cu cl. de sortare	"	105.25	"	105.25
" " transilvane	"	105.25	"	105.25
" " croato-slavone	"	105.25	"	105.25
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	"	100.50	"	100.50
Imprumut cu premiu ung.	"	123.75	"	123.75
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	"	125.80	"	125.80
Renta de hârtie austriacă	"	85.35	"	85.35
" " argint austriacă	"	86.—	"	86.—
" " aur austriacă	"	120.50	"	120.50
Losurile austr. din 1860	"	—	"	—
Acțiunile băncii austro-ungare	"	872.—	"	872.—
" " de credit ung.	"	287.75	"	287.75
" " " austr.	"	280.—	"	280.—
Argintul	"	—	"	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	"	101.—	"	101.—
Galbeni împărătești	"	5.93	"	5.93
Napoleon-d'ori.	"	9.99	"	9.99
Mărci 100 imp. germane	"	61.80	"	61.80
Londra 10 Livres sterlingi	"	126.—	"	126.—

Bursa de Viena

din 31 Iulie st. n. 1886.

Rentă de aur ung. 6%	Cump.	106.—	vënd.	106.—
" " " 4%	"	94.95	"	94.95
" " hârtie " 5%	"	154.65	"	154.65
Imprumutul căilor ferate ung.	"	101.—	"	101.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	"	128.50	"	128.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	"	120.—	"	120.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	"	105.20	"	105.20
Bonuri rurale ung.	"	105.10	"	105.10
" " cu cl. de sortare	"	105.20	"	105.20
" " bânățene-timișene	"	105.10	"	105.10
" " cu cl. de sortare	"	105.20	"	105.20
" " transilvane	"	105.25	"	105.25
" " croato-slavone	"	100.—	"	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	"	123.70	"	123.70
Imprumut cu premiu ung.	"	125.80	"	125.80
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	"	85.35	"	85.35
Rentă de hârtie austriacă	"	86.15	"	86.15
" " argint austriacă	"	121.—	"	121.—
Rentă de aur austriacă	"	—	"	—
Losuri austr. din 1860	"	869.—	"	869.—
Acțiunile băncii austro-ungare	"	287.25	"	287.25
" " de credit ung.	"	279.60	"	279.60
" " " austr.	"	—	"	—
Argintul	"	5.94	"	5.94
Galbeni împărătești	"	10.01	"	10.01
Napoleon-d'ori.	"	61.90	"	61.90
Mărci 100 imp. germane	"	126.10	"	126.10
Londra 10 Livres sterlingi	"	—	"	—

Cursul pieței din Sibiu

din 2 August st. n. 1886.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.60	vënd.	8.65
Lire turcesci	"	11.20	"	11.25
Imperiali	"	10.20	"	10.25
Ruble rusești	"	1.20	"	1.21

LOTERIE.

Tragerea din 31 Iulie st. n.

Budapesta: 54 78 84 64 6.

Piața cerealelor din Portul Brăila.

Raportor: Nicolai V. Perlea, Brăila.

Operațiile efectuate în 12, 13, 14 și 15 Iulie 1886.

Vendătorii	Cumpărătorii	Hectol.	Greut. libe	Prețul lei în aur	Observații
Verusi	Verona	Porumb	700	62 1/2	Magazie
Carandino	Feitler	"	2050	60	Caic
Sardo	"	"	2020	60 1/4	"
Politi	"	"	3500	57 3/4	"
Veron	Dreifus	Cinquant.	700	62 1/2	Magazie
Chrisoveloni	G. Mendl	"	5900	63	"
Kirschen	Cohen	Orđ	1400	45 1/2	"
Sasu	Dreifus	Rapiță	700	53 3/4	"
"	Carnavali	Porumb	1720	59 1/2	Caic
Vamvuri	"	"	3900	59	"
Carandino	"	"	3100	58 1/2	"
Perlea	Mendl	"	1450	61	Șlep
Sarbo	"	"	1350	60	Caic
Suca	"	"	1200	59 1/2	"
Dimitriadi	"	"	2900	61 1/2	Magazie
Conduri	G. Mendl	"	2700	58	Caic
Haracopolo	Petricioni	"	1150	61	"
Vamvuri	"	roșu	2700	61 1/2	"
Evlogiu	G. Mendl	Orđ	1750	43 1/2	"
Suca	Feitler	Porumb	5700	59 1/2	"
"	"	"	200	59 1/2	"
Haracopolo	"	"	4200	59 3/4	"
"	Carnavali	"	1300	59 3/4	Magazie
Dimitriadi	Feitler	"	3800	60	Caic
Sasu	"	"	1850	59	Magazie
Marghiloman	Chrisoveloni	"	1550	59	"
Suca	Mendl	"	770	57 1/2	Caic
Vrioni	G. Mendl	"	1750	59 1/2	"
Davis	Mendl	"	1400	60 1/2	Magazie

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Sz.-Ujvár — (Transilvania)

deschide abonamente pe anul 1886 la:

„Amicul Familiei“. Diuar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Va eși în 1-a și 15-a și a unei în numeri câte de 2—3 coale; și va publica poesii, romanuri, romane, schițe, piese teatrale, studii sociale, articoli științifici, amănunte de instrucțiune și distracțiune ș. a. Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl.; pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

„Preotul Roman“. Diuar bisericesc, scolastic și literar. Va eși în broșuri lunare câte de 2 3/4—3 1/4 coale; și va publica articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestea multe de predici pe Dumineci, sărbători și diverse ocațiuni, mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl.; pentru România 10 franci plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Abonații primesc unele premii de valoare și-și pot procura cu prețuri foarte reduse toate opurile din edițiunea noastră.

Colectanții primesc gratis al patrulea exemplar

Tot acolo au apărut și se află de vândare:

Biblioteca „Săteanului Român“. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl.; câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiunii din Fiume prin Vincențiu Nicoară, profesor gimnazial. Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Colectă de Recepte din economie, industrie, comerț și chimie, pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Apologie. Discuțiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, inviderate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. Partea I. Paul Hunfalvy despre cronica lui Georgiu Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere, inviderită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. Broșura I, II, III. Prețul broșurii I, II. câte 40 cr.; broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costă 1 fl.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. G. Borgovan. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele poesii populare culese și adnotate de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Branda sau Nunta fatală. Schițe din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea, după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morar. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șiuțiu. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé, membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Nu mă uita. Colectiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafuli ș. a. Prețul 50 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic, de Dionisiu O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbai de școală, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora“. 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. Acest op cu devisa: „Tot ce putem arăta, să arătam pruncilor!“ — este dedicat educatorilor și învățătorilor, plăpândei generațiuni a poporului român, a celui popor, ce s'a luptat mai mult pentru limbă decât pentru viață. Edițiunea acestui manual în octav mare cuprindând 341 pagini, tipar garmond, este frumoasă și tare plăcută ochiului. În modesta noastră

literatură pedagogică, nu aflăm nici un op, nici un manual întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura, în care este acesta; și trebuie să constatăm cu plăcere, că autorul la redactarea acestui manual a desvoltat mult zel împreună cu o rară diligență, intențiune sinceră însoțită de un studiu serios și îndelungat prin ce s'a făcut demn de lauda și spriginirea publicului român, mai ales a celor în prima linie interesați, cărora nu hesităm nici un moment a-l recomanda cu toată căldura.

Manual de Gramatica limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri, de Maxim Pop, profesor la gimnaziul din Năsăud. Prețul 30 cr.

Manual de stupărit de Ioan Costinu. Cu 36 figuri explicative. Prețul cu porto francat 70 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Micul mărgăritar sufleteșc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci frumos ilustrată, pentru prunci școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.; 50 de exemplare broșurate 6 fl., legate 9 fl., legate în pânză 12 fl.; 100 exemplare broșurate 10 fl., legate 17 fl., legate în pânză 22 fl.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru prunci școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. (Edițiune pentru greco-catolici și altă edițiune pentru greco-orientali. Să se noteze: care edițiune se cere).

Visul prea santei vergure Maria, a Născătoarei de Dumneșu, urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; 50 exemplare 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se plătesc cu prețuri urcate acțiunile dela „Albina“ și „Furnica“ și cu prețurile originale acțiunile dela „Ardeleana“, „Mureșiana“, „Timișiana“ și „Economul“.